

PAAUGLYSTĖS TARPSNIAI

PAAUGLYSTĖS TARPSNIAI

☞ Paaugliai labai greitai keičiasi. Todėl, norėdami jiems padėti, turime tiksliai žinoti, kas jiems darosi.

☞ Šiose santraukose pabrėžiama, ko paaugliams labiausiai reikia ir paaiškinama, kaip tėvai, mokytojai ir globėjai galėtų jiems tai suteikti.

16-17 metų (III kl.)

Sugebantys nustatyti žmonių skirtumus. Idealistai. Svajotojai.

„KUO GALIU BŪTI SVARBUS?“ TARPSNIS

Paauglio dėmesio centre – išskirtinumas

Šiuo laikotarpiu paaugliai vis geriau suvokia savo stipriąsias ir silpnąsias vietas, supranta, kuo jie skiriasi nuo kitų bendraamžių. Dažnai domisi didesniais socialiniais projektais, nori ir patys prie jų prisidėti.

Suaugusiojo vaidmuo:

Ištobulinti jų gebėjimus

Tai – įtampos kupini metai, kai laisvė susiduria su atsakomybe. Suteikite paaugliams galimybių išbandyti savo pomėgius, praplėsti sugebėjimus, padėkite jiems aiškiau suvokti savo unikalumą.

Pagrindiniai veiksmai

- Atpažinkite savitus jų gebėjimus bei charakterio bruožus ir skatinkite juos lavinti.
- Leiskite ir kitiems žmonėms įsiterpti. Paprašykite kitų patikimų suaugusiųjų, kad pastebėtų jų išskirtinius gebėjimus bei charakterio bruožus.
- Atkalbėkite vaikus nuo netinkamo elgesio, parodydami, kad tai prieštarauja jų pačių vertybėms. Tarkite: „Tau nebūdinga taip elgtis.“
- Leiskite paaugliams svajoti. Nesvarbu, kad svajonės kartais atrodo atitolusios nuo tikrovės. Jie tik išbando savo idėjas.
- Jūsų pareigos pasikeitė. Supraskite, kad jūsų vaidmuo iš oro eismo kontrolieriaus pasikeitė į trenerio.

Būdami šio amžiaus...

JIE MĄSTO KAIP FILOSOFAI. Užduokite jiems klausimus.

LABIAUSIAI JUOS JAUDINA LAISVĖ.

Kiek tik įmanoma, leiskite jiems rinktis patiems.

Tyrimai rodo, kad jie keičiasi...

FIZIŠKAI

- Sunkiau užmigti iki vienuoliktos valandos vakaro.
- Jie turi kasdien miegoti po devynias valandas ir vieną valandą sportuoti.
- Mergaitės tikriausiai jau pasiekusios suaugusiųjų ūgį, jų kūnas taip pat visiškai subrendęs.
- Berniukai gali augti toliau, didėja jų raumenų masė, atsiranda vis daugiau plaukų ant kūno ir veido.

PROTIŠKAI

- Gali būti įžvalgūs ir kandūs.
- Linksta rizikuoti, ieškoti naujų potyrių.
- Jie, viena vertus, yra oportunistai, siekiantys gauti kuo daugiau naudos iš susiklosčiusių aplinkybių, kita vertus, - idealistai.
- Jiems sunku mąstyti apie ilgalaikę ateitį.
- Plečiasi protiniai gebėjimai: paaugliai pradeda suprasti paradoksą, hiperbolę, netiesiogines užuominas ir satyrą.

EMOCIŠKAI

- Vertina humorą kaip teigiamą savybę, padedančią užmegzti tarpusavio ryšį.
- Lengviau priima save kaip asmenybę; gali pasidaryti sąžiningesni nei ankstesniame tarpsnyje.
- Dažnai prisiima daugiau užduočių, nei gali atlikti.
- Jiems gali būti sunku suvaldyti emocijas.

KITAIP MEZGA SANTYKIUS

- Gali pradėti labiau įpareigojančiai bendrauti su priešingos lyties atstovais.
- Ima labiau domėtis seksualumu (54 proc. paauglių teigia, kad yra seksualiai aktyvūs).
- Domisi tokiomis idėjomis kaip valdžia, atsakomybė ir laisvė (asmeniškai ir globaliai).
- Dažnai būna susitelkę į save, užsiėmę, neturi laiko tėvams.

Parengė psichologė Kristina Vainienė pagal Josh Shipp. Suaugusiųjų gidas po paauglių pasaulį.

Kaip suprasti jų elgesį, išugdyti tvirtą pasitikėjimą ir užauginti garbingą suaugusįjį. Vaga 2018. 120-123 p.